

**KRŠITVE AVTORSKIH PRAVIC NA SPLETU
V EVROPSKI UNIJI**

GLASBA, FILMI IN TELEVIZIJA (2017–2020), TRENDI IN DEJAVNIKI

POVZETEK

POVZETEK

To poročilo obravnava uporabo vsebin, ki kršijo avtorske pravice, povezane s televizijskimi programi, glasbo in filmi, v državah članicah EU in Združenem kraljestvu ⁽¹⁾ z različnimi načini dostopa, in sicer prek namiznih računalnikov ali mobilnih naprav, vključno s pretakanjem, prenosom datotek, „torrenti“ in programsko opremo za „ripanje“. Poročilo vsebuje dva dela: opisno analizo trendov uporabe vsebin, ki kršijo avtorske pravice, in ekonometrično analizo dejavnikov, ki vplivajo na razlike v stopnjah piratstva med državami članicami EU.

Analiza temelji na obsežnem naboru podatkov o dostopu do spletnih mest s piratsko glasbo, filmi in televizijskimi programi v vseh 28 državah članicah za obdobje od januarja 2017 do decembra 2020. Nabor podatkov vključuje več kot 240 tisoč agregatov ⁽²⁾ za skupno 133 milijard dostopov.

Glavni zaključek poročila je, da je digitalno piratstvo v upadu pri vseh vrstah vsebin, kot je prikazano na sliki 1 in v preglednici 1 spodaj. Razen začasnega povečanja filmskega piratstva spomladi leta 2020 se je upadanje nadaljevalo tudi med pandemijo COVID-19: piratstvo se je v letu 2018 zmanjšalo za 20 %, leta 2019 za 6 % in leta 2020 za 34 % ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Združeno kraljestvo je vključeno v to študijo, ker je bilo večino obdobja, ki ga zajema poročilo, država članica Evropske unije in je bilo vključeno v prejšnje poročilo za obdobje 2017–2018.

⁽²⁾ Točno 241 920 agregatov.

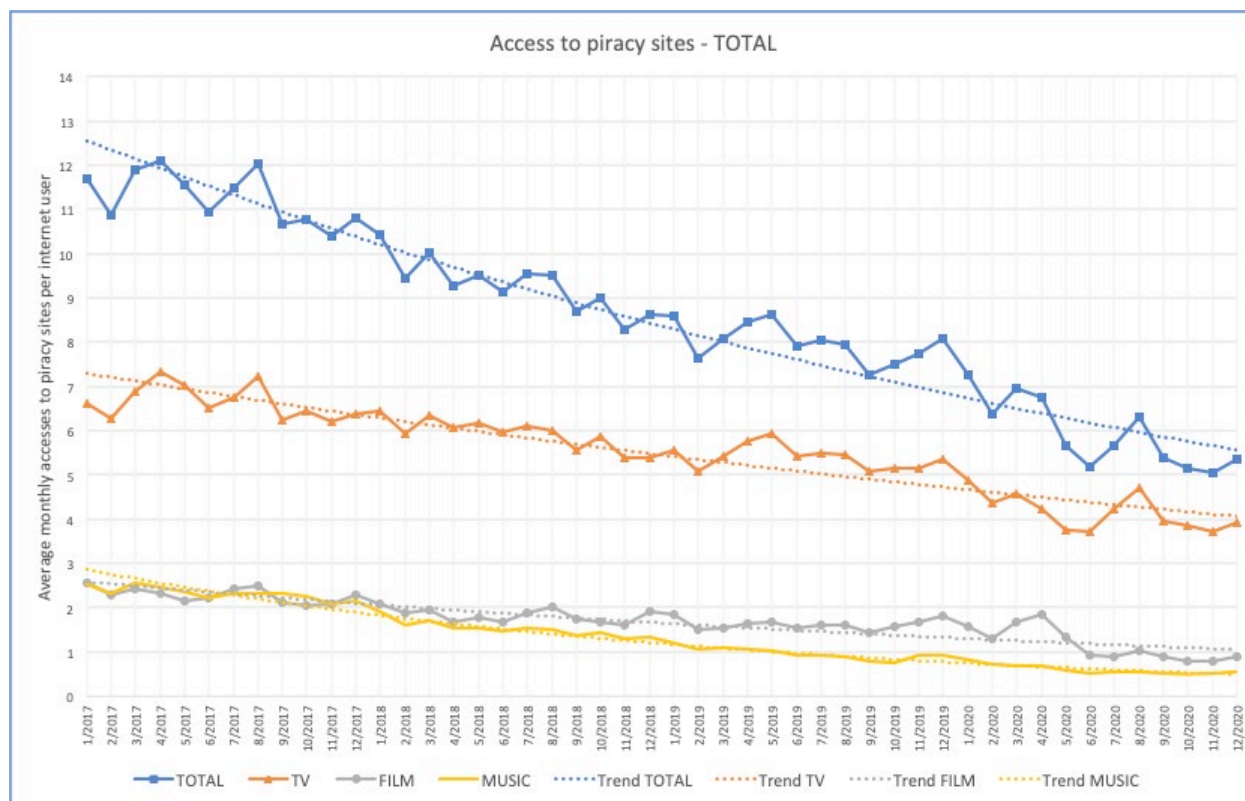
⁽³⁾ Stopnje sprememb so bile izračunane s primerjavo vrednosti v decembru posameznega leta z ustreznimi vrednostmi iz prejšnjega leta. Ker za december 2016 ni bilo podatkov, je bila stopnja spremembe za leto 2017 izračunana na podlagi primerjave vrednosti iz januarja 2018 z vrednostmi iz januarja 2017.

Preglednica 1 – Letne spremembe dostopa do piratske vsebine, 2017–2020

	SKUPAJ	TV	FILM	GLASBA
2017 (*)	-10,9 %	-2,9 %	-18,9 %	-23,5 %
2018	-20,1 %	-15,2 %	-16,4 %	-38,4 %
2019	-6,3 %	-1,0 %	-4,7 %	-30,2 %
2020	-33,8 %	-26,9 %	-50,6 %	-40,9 %

(*) Januar 2018 v primerjavi z januarjem 2017.

Slika 1 – Trendi piratstva EU-28, 2017–2020

Med letoma 2017 in 2020 se je dostop do piratske vsebine v EU prepolovil. Upad je bil še zlasti izrazit pri glasbi, saj se je dostopanje do piratskih vsebin zmanjšalo za 81 %. Filmsko piratstvo se je v istem obdobju zmanjšalo za 68 %, televizijsko piratstvo pa za 41 %.

Med državami članicami so bile precejšnje razlike. Povprečen uporabnik interneta v EU je v letu 2020 dostopal do vsebin, ki kršijo avtorske pravice, 5,9-krat mesečno. Uporabniki v Latviji so dostopali do nezakonitih spletnih mest skoraj dvakrat pogosteje, medtem ko so poljski uporabniki do takih vsebin dostopali 3,8-krat mesečno. Avstrija, Finska, Francija, Italija, Nemčija, Nizozemska, Poljska, Romunija, Španija in Združeno kraljestvo so bili na splošno pod povprečjem EU.

Namen ekonometrične analize v razdelku 5 je pojasniti razlike med državami članicami in skozi čas. Na podlagi pregleda obstoječe literature in razpoložljivih virov podatkov je bilo proučenih več dejavnikov, ki bi lahko vplivali na uporabo piratskih vsebin v posameznih državah ⁽⁴⁾.

Med socialno-ekonomskimi dejavniki stopnja **neenakosti** in raven **dohodka na prebivalca** dozdevno najbolj vplivata na uporabo piratskih vsebin: visok dohodek na prebivalca in nizka stopnja dohodkovne neenakosti sta povezana z nižjimi stopnjami nezakonite uporabe, če so drugi dejavniki nespremenjeni.

Višja stopnja **sprejemanja digitalnega piratstva**, ki jo izkazujejo odgovori na ustrezna vprašanja v študiji dojemanja intelektualne lastnine, je povezana tudi z višjo ravno uporabe piratskih vsebin. V državah s podobno ravno dohodka in stopnjo neenakosti je stopnja piratstva običajno višja v tistih državah, v katerih večji delež javnosti meni, da je piratstvo sprejemljiva možnost, če ni na voljo nobene zakonite ponudbe (kot je navedeno v študiji dojemanja intelektualne lastnine), zlasti pri glasbenem piratstvu.

Poznavanje zakonitih ponudb (kot je ugotovljeno v študiji dojemanja intelektualne lastnine) dozdevno zmanjšuje uporabo piratskih vsebin. Uporabo piratskih vsebin zmanjšuje tudi **število zakonitih platform** za filme in televizijskih kanalov (tega učinka ni mogoče preizkusiti za glasbo, ker se število platform v tem obdobju ni spremenilo skoraj v nobeni državi).

Poleg tega obstaja pozitivna povezava med **deležem mladih** (starih od 15 do 24 let) v prebivalstvu države in obsegom filmskega piratstva.

⁽⁴⁾ Rezultati ekonometrične analize v tej študiji so bistveno bolj robustni kot v prejšnji študiji (2019). Dodatni razpoložljivi podatki so omogočili uporabo naprednejših statističnih tehnik od tistih, ki so bile na voljo v prejšnji študiji.